

לקוטי שיחות פרשת תזריע כרך יב

למדת הדין (גבורה)⁹ - אף שגם מדת הרחמים (כמו 27
 מדת החסד) "אומרת" שצריך להשפיע טוב לכולם. 28
 בכל זאת כוללת גם מדת הגבורה. והביאור בזה: מדת 29
 החסד רואה טוב בכל אדם, ובמילא הרי כולם ראויים 30
 להשפעת טוב וחסד - ולזה מנגדת מדת הגבורה, 31
 שענינה לדקדק ביותר עד שגם שמים לא זכו בעיניו. 32
 מה שאין כן ההשפעה על ידי מדת הרחמים שהיא (לא 33
 הגבורה, שאין השפעת הטוב מגיעה להם - ובכל זאת 34
 צריך להשפיע להם) מצד הרחמנות שעליהם, ועל זה 35
 אין ההתנגדות דמדת הגבורה¹⁰. 36
 37

ג. מזה יובן בעניננו - בהכרעתו של רבה בר נחמני 38
 בין דעת הקב"ה ודעת המתכתא דרקיעא - שדעת 39
 רבה "טהור טהור" (אינה מצד אותה הסברא שמטעמה 40
 "הקב"ה אומר טהור", אלא) היא סברא שלישית 41
 (הכוללת את ב' הסברות), אשר גם סברת המתכתא 42
 דרקיעא אינה מנגדת לה. 43

והטעם שרבה בר נחמני היה יכול להכריע בין 44
 הקב"ה ומתכתא דרקיעא, הוא - כדאייתא בגמרא שם: 45
 "נוכח רבה בר נחמני, דאמר רבה בר נחמני אני יחיד 46
 בנגעים אני יחיד באהלות". והיינו, שמצד זה שרבה 47
 היה "יחיד בנגעים" ו"יחיד באהלות". לכן ביכלתו 48
 לחדש סברא הכוללת את ב' הסברות ולהכריע ביניהן. 49

ד. ויובן זה, בהקדים המבואר בלקוטי תורה 50
 דפרשתנו¹¹ בענין "הקדוש ברוך הוא" ו"מתכתא 51
 דרקיעא", אשר "הקדוש ברוך הוא" הוא בחי' האלקות 52
 שלמעלה מעולמות - בחינת "סובב כל עלמין", שלכן 53
 נקרא בשם "קדוש ברוך הוא" - לפי שהוא קדוש 54
 ומובדל מעולמות¹²: והאור שמאיר ב"מתכתא 55
 דרקיעא" הוא מבחי' האלקות שבערך העולמות - 56
 בחינת "ממלא כל עלמין". 57

וזהו "ספק, הקב"ה אומר טהור, וכולהו מתכתא 58
 דרקיעא אמרי טמא": 59

ענין הטומאה בא מצד הישות (וטהרתה בטבילה) - 60

א. תנן במס' נגעים¹: "אם בהרת לשער לבן 1
 טמא, ואם שער לבן קדם לבהרת טהור. ואם ספק 2
 טמא, ור' יהושע כיהה"². ומפרש בגמרא³: "מאי 3
 כיהה" - "כיהה וטהור". וטעמו של ר' יהושע מבאר 4
 בגמרא שם: "אמר קרא⁴ לטהרו או לטמאו, הואיל 5
 ופתח בו הכתוב בטהרה תחלה". 6

ובמס' בבא מציעא⁵ איתא: "קא מיפלגי במתכתא 7
 דרקיעא, אם בהרת קודמת לשער לבן טמא. ואם שער 8
 לבן קודם לבהרת טהור. ספק, הקב"ה אומר טהור 9
 וכולהו מתכתא דרקיעא אמרי טמא. ואמרי מאן נוכח, 10
 נוכח רבה בר נחמני, דאמר רבה בר נחמני אני יחיד 11
 בנגעים אני יחיד באהלות. שדרו שליחא בתרי' כו' 12
 אמר טהור טהור". 13

ולכאורה - תמוה: איך שייך שהמתכתא דרקיעא 14
 יחלקו על הקב"ה? ומהי ההסברה שרבה בר נחמני 15
 יכריע ביניהם?⁶ 16

ב. והנה ידוע⁷ בענין ההכרעה בין ב' דיעות 17
 המנגדות זו לזו, אשר אין פירושה שהמכריע "מסכים 18
 לאחת מב' הדיעות" (הסברות), כי אם היא דיעה 19
 שלישית "הסובלת" וכוללת ב' הדיעות. וזהו הטעם 20
 ש"הלכה כדברי המכריע"⁸ - מכיון שדעת המכריע 21
 כוללת ב' הדיעות (גם את דעתו של זה החולק עליו 22
 במסקנת הענין), במילא הסברא החולקת אינה הפכית 23
 מסברת המכריע, ולכן הלכה כמותו. 24

ובדוגמא למה שמצינו דמדה השלישית, מדת 25
 הרחמים (ת"ת) שהיא כוללת ומכרעת בין מדת החסד 26

(1) ספ"ד.

(2) כן הובא בגמרא שבהערה הבאה (כיהה בכ"ף). ובמשנה 2
 שבמשניות (וראה הגהות הצ"צ לד"ה זה - אוה"ת פרשתנו (כרך ב') ע'
 וברש"י ד"ה כהה (כתובות עה, ב. נדה יט, א) מביא ב' הגירסות. וראה
 מפרשי המשנה נגעים שם.

(3) נזיר סה, ב.

(4) סוף פרשתנו.

(5) פו, א.

(6) לקו"ת בפרשתנו ד"ה בגמרא דב"מ כו' קא מפלגי במתכתא 2
 דרקיע (וראה הגהות הצ"צ לד"ה זה - אוה"ת פרשתנו (כרך ב') ע'
 תקלא ואילן. וראה גם ד"ה שער לבן (בספר "מאמרי אדמו"ר הזקן
 - הנחות הר"פ ז"ל"), ספהמ"צ להצ"צ מצות טומאת המצורע סעיף
 ג).

ויש להסביר ולהמתיק דבשלמא במתכתא דארעא - הרי בנ"א 2
 נבראו באופן, דאין דעותיהן שוות ול"ז (ברכות נח, א. סנה' לח, א)
 ותורה לא בשמים היא ואין משגיחין בבת קול (ב"מ נט, ב), משא"כ
 במתכתא דרקיעא.

(7) ד"ה וידבר אלקים תרכ"ז (סעיף ו'). ביום השני (הב') שם (סעיף 2
 ב.) אם בחקותי תרס"ז (בהמשך תרס"ז).

(8) שבת לט, סע"ב.

(9) של"ה חלק תושב"כ פ' ויצא (רצא, ב) (הובא בד"ה כל המרחם 2
 שבהערה הבאה). אגה"ק סי"ב. ועוד. וראה גם לקו"ת פרשתנו כג, ג.
 (10) ראה בהנסמן בהערה 7. ובארוכה - ד"ה כל המרחם תש"ט.

(11) כב, ג. כד, ב. וראה הערה 6.

(12) בלקו"ת שם (כב, ג): "קדוש הוא בחי' סוכ"ע וברוך הוא בחי' 2
 ממכ"ע". אבל ממ"ש בלקו"ת שם (כד, ב) משמע, שלגבי האור
 המתגלה במתכתא דרקיע - נללות בחינת "הקדוש ברוך הוא" היא
 בחינת "סובב".